Temps d'esperances i d'amenaces

Un llibre de l'historiador Joaquim Nadal aplega nou articles sobre la República i la Guerra Civil a Girona

Joaquim Nadal (Girona, 1948), reincorporat fa sis anys a la Universitat de Girona, ha reprès amb intensitat el seu vessant com a historiador. En donen testimoni els llibres dedicats a Joan Subias (2016), al patrimoni durant la guerra (2015) i al vessant de Rafael Masó com a arqueòleg (2018); en els dos darrers casos fruit del treball conjunt amb Gemma Domènech i Rosa Maria Gil, respectivament.

La darrera aportació ha estat el llibre República i Guerra Civil a Girona. Estudis i documents, editat per l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural, del qual és el director. Nadal, que malgrat un llarg parèntesi dedicat a la política no ha deixat mai d'exercir com a historiador, ha orientat una part important de la recerca a la República i la Guerra a Girona.

En el llibre, s'hi recullen nou articles publicats durant els darrers anys. En alguns casos, sense modificacions; en d'altres, reescrits de dalt a baix, no pas amb la idea "d'esmenar-me a mi mateix, sinó perquè a la llum de les noves recerques, podia plantejar noves hipòtesis i nous enfocaments", tal com remarca el mateix autor en la introducció. El fil conductor dels treballs és el desig de destacar el valor de "les esperances de transformació i modernització" que es van impulsar entre el 1931 i el 1939, malgrat les "amenaces terribles en un horitzó europeu cada vegada més prenyat de mals auguris", en paraules de l'autor. En el volum es combinen alguns articles generals sobre la ciutat de Girona, com ara el que repassa els moviments crítics i reformistes de principis del segle XX que culminen en l'etapa republicana o el que ressegueix la vida quotidiana en temps de guerra; fins a d'altres molt més específics, en bona part centrats en la temàtica del patrimoni. En aquest sentit, tres dels articles es nodreixen del fons de Joan Subias Salter (un dels membres de la Comissió de Patrimoni Artístic i Arqueològic que va funcionar a Girona entre els anys 1936 i 1939), que està dipositat a l'Arxiu de l'Institut d'Estudis Catalans. Una altra font remarcable és el de la Comissió de l'Arxiu Diocesà procedents de la catedral i del palau episcopal, amb la qual ressegueix des de les temptatives de salvament patrimonial fins a la idea i el projecte d'un "museu del poble", una iniciativa pionera i que, paradoxalment, s'acabaria convertint en l'embrió del futur Museu Diocesà.

El llibre també inclou un article sobre la fi material del convent de les Bernardes i el procés de restitució una vegada acabada la guerra; i un altre sobre el cor i l'orgue de la catedral a través de dues visites pastorals separades per la guerra. I, finalment, un text en què es fa balanç del parèntesi de laïcitat que es va viure i de les conseqüències que va tenir per a l'Església gironina. El llibre es presentarà aquest proper divendres, a les set de la tarda, a la sala Rafael Masó de la delegació del Col·legi d'Arquitectes a Girona, i l'acte anirà a càrrec de Francesc Vilanova, professor d'història a la UAB i director de l'Arxiu de la Fundació Carles Pi i Sunyer.

Publicat a:
-El Punt Avui. Girona 21-01-2019, Pàgina 30

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1536154-temps-d-esperances-i-d-amenaces.html